

มนุษย์กับวัฒนธรรม

ไสยาสต์ร์กับความรัก

รตพ. ปัทมเจริญ¹

ในบรรดาบัญหาต่างๆ ที่ผู้คนประสบไม่ว่าจะเป็นบัญหาการทำงานหากิน บัญหานามเงินป่วย บัญหาเกี่ยวกับความเคราะห์ร้าย ฯลฯ บัญหานามรักระหว่างหญิงชายบันเป็นบัญหานึงที่ค่อนข้างไปต้องเผชิญ ทั้งนี้ การที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ส่วนหนึ่งก็ เพราะธรรมชาติมนุษย์ต้องการความรักความเอาระบกวน แต่เมื่อกล่าวถึงไสยาสต์ร์ก็มักถูกนำมายังกับเรื่องความรักอยู่บ่อยครั้ง

นักไสยาสต์ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น หนอดี ร่างทรง นักจากจะทำหน้าที่ใช้ไสยาสต์ช่วยแก้ไขบัญหา การทำงานหากิน ความเจ็บป่วย ความเคราะห์ร้าย บัญหาความรักยังเป็นบัญหายอดนิยมอีกบัญหานึงที่นักไสยาสต์ มักจะต้องให้บริการแก่ลูกค้า อีกนัยหนึ่งนักไสยาสต์ถูกคาดหวังจากลูกค้าให้เข้าเวทมนตร์คาถา การทำเสน่ห์ เพื่อจัดการกับความสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยจะดีนักระหว่างคู่รัก หรือสามี ภรรยา อีกนัยหนึ่งระหว่างสามีภรรยาหลงและภรรยาน้อย

การใช้ไสยาสต์เกี่ยวกับความรักนี้ ในหมู่หญิงที่ทำงานในสถานอาบอบนวดหรือตามบาร์ต่างๆ ก็ต้องการใช้ไสยาสต์ในด้านนี้เพื่อผูกมัดใจลูกค้าชายให้หลงรักและกลับมาใช้บริการอีก ในประเด็นนี้ครั้งหนึ่ง ผู้เขียนเคยได้รับคำอุทานจากคนบัณฑิตที่ชื่อในขณะ

ผู้เขียนกำลังโดยสารรถลับบ้านคนบัณฑิตซึ่งดังกล่าวเล่าให้ฟังว่าผู้หญิงเหล่านี้เคยว่าจ้างเหมารถให้พ้าไปปั้งจังหวัดชลบุรีเพื่อไปให้ร่างทรงชื่อดังช่วยเสกเปาคาถลงในแป้ง โดยพวกเชอเชื่อว่าสามารถจะเป็นสื่อที่ทำให้ผู้ชายมาติดพันเชอได้ เมื่อได้สัมผัสหรือสูดดมเข้าไป

สำหรับวิธีทำเสน่ห์ อันที่จริงมีอยู่หลายวิธี ในที่นี้จะยกตัวอย่าง การทำเสน่ห์ 3 แบบ คือ ทรงส์ร่อนมังกร การฝังรูปฝังรอยและน้ำมันพราย

1. ทรงส์ร่อนมังกร เป็นวิธีที่มีจุดประสงค์ต้องการทำให้สามีหลงรัก วิธีการนี้ก่อนอื่นเมื่อหุงข้าวสุกแล้วก็ยกหม้อลงมาตั้ง เปิดฝาหม้อออก แล้วจึงยืนถ่ายขาครรภ์เนื้อหม้อข้าว เมื่อไอน้ำจากข้าวลอยขึ้นมากระทบหัวใจ ก็จะกลั้นตัวกลایเป็นหยดน้ำตกลงไปประกอบกับความร้อนจากไอน้ำก็จะทำให้มีเหงื่อหยดลงไปในหม้อข้าวด้วย หลังจากนั้นจึงนำข้าวด้านบนให้สามีกิน

2. การฝังรูปฝังรอย วิธีนี้เป็นการนำขี้ผึ้งมาผสมกับขี้เต้าเผาพลอยอาคมแล้วจึงปั้นเป็นหุ่นคนสองคนคือหุ่นผู้ชายและหุ่นผู้หญิง พร้อมกับเขียนชื่อเอาไว้ด้วยปากกาต้องการให้เกลี่ยดกันก็นำหุ่นทั้งสองตัวหันหลังชนกันผูกตราสังชื่ลงยันต์พันตัวไว้ในเตารัง นำไปฝังไว้ในป่าช้า หากจะให้รักกันก็เอาหุ่นผู้ชายกับหุ่นผู้หญิงหัน

¹ อาจารย์ แผนกวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หน้าเข้าหากัน แล้วเอาใบรักกันยันต์ใส่ลงไปด้วย แล้วจึงว่า
คุณและอาหุนทั้งสองกอดกัน พันด้วยสายสิญจน์
สอดไว้ได้ที่นอน หรือบิเวณบ้านคนที่เราต้องการ

3. น้ำมันพราย การทำเสน่ห์ชนิดนี้ ทำโดย
การปลูกเสกน้ำมันที่ได้มาจากเศษคนที่ตายใหม่หรือตาย
ทั้งกลุ่ม ปกติตามธรรมเนียมไทยเมื่อคนตายแล้วก็จะทำการเผาศพ แต่สำหรับศพที่ตายใหม่และตายทั้งกลุ่มจะทำการฝังไว้ก่อน หมวดผู้จะได้น้ำมันพรายมาโดยการใช้เทียนลงใต้ถังผู้เพื่อให้น้ำเหลืองหยดออกมานะ เวลาใช้ก็จะนำไปดีดใส่คนที่เรามายปอง

การทำเสน่ห์ยังมีอยู่อีกหลายลายวิธีการ ซึ่งก็ล้วนแล้วแต่เป็นพิธีกรรมอันตือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และช่วยแก้ไขปัญหาความรัก การทำเสน่ห์จึงเป็นสิ่งที่มีอยู่ในกลุ่มนุษย์ทุกชาติพันธุ์ เช่นกลุ่ม

ชาวชาไกหรือจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พับทางภาคใต้ของประเทศไทย วิธีการทำเสน่ห์ของพวกเขาก็คือ ฉีกเปลือกไม้ที่นุ่งออกเป็นชิ้นๆ แล้วโยนไปทางทิศเหนือ 7 ชิ้น ทิศตะวันตก 7 ชิ้น ทิศใต้ 7 ชิ้น ทิศตะวันออก 7 ชิ้น ร่องเสียงดัง 3 ครั้ง เดินเป็นวงกลมรอบบ้านของคนที่รักแล้วกลับเข้ามาพร้อมกับโปรดเปลือกไม้ไปตามทางที่เดินนั้นด้วย พอดูกกลางคืนคนที่รักจะวิ่งเข้ามาหา วิธีแก้เสน่ห์ก็คือจะต้องผ่านคนที่ทำเสน่ห์ ส่วนกลุ่มคนเขมร ถือว่ามีเชื้อเสียงมากในเรื่องไสยศาสตร์ การทำคุณไสยและทำเสน่ห์ ทั้งที่ทำให้คนรักกันหรือเกลียดกัน ส่วนการทำเสน่ห์ของกลุ่มคนมอญนิยมใช้น้ำมันงาและขี้ผึ้ง

เมื่อดูในวรรณคดีไทยก็จะพบการสะท้อนให้เห็นวิธีชีวิตของคนไทยที่มีความผูกพันกับความเชื่อในการทำเสน่ห์ เช่นในเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน” มีอยู่ตอนหนึ่งที่เกรวาวัดทำพิธีฟังรูปฟังรอยเพื่อให้มีนิ้วายหลังรักนางสร้อยฟ้า

กรานนั้นแกรข่าวดราชครู
หยินชี้ฟังปักผึ้มมินนาน
ลงอักษรเสกช้อนแล้วย้อมดม
เป็นสองรูปวางเรียงไว้เคียงกัน
อีกรูปหนึ่งลงชื่อคือพระไวย
ปักหนามแหงตัวทั่วกาย
ช้ำลงยันต์พันด้วยใบเตารัง
แล้วบันรูปสร้อยฟ้ากับพระไวย
เครนั่งบริกรรมแล้วช้าเป่า
หันหน้าคัวกอดกันพัลวัน
รูปนี้จะฝังไว้ได้ที่นอน
แล้วเสกแปงน้ำมันจันทร์ทา

พิเคราะห์ดูปรีดีเปริมนเกณฑ์
เจาเล้าพรายมาประสาประสมพลัน
เปาด้วยอาคมแล้วจึงปืน
สักยันต์ลงชื่อศรีมาลา
เจาหลังติดกันໄว้ให้ห่างหน้า
แล้วผูกตราสังข์มั่นนันไว้
ให้เณรจิ้วไปยังป้าช้าใหญ่
เจาใบรักซ้อนใส่กันเลขยันต์
พอดังสองรูปเข้ากับพลิกผัน
เจาสายสิญจน์เข้ากระสันไว้ดึงตรา
ไม่ข้ามวันเก็บร่อนลงมาหา
ประสมด้วยวันยานน้ำมันพราย

โดยสรุปแล้วการทำเสน่ห์เป็นสิ่งที่ผูกพันกับวิถีชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่ในอดีต จนยุคปัจจุบันสังคมมนุษย์ได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นสังคมยุคข่าว่าวสาร ซึ่งมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้นเมื่อได้ก็ตามที่ครอบครัว คู่รัก เกิดภาวะวิกฤต ผู้ปฏิบัติการทำพิธีจะต้องมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ให้บริการทำเสน่ห์ยังคงเป็นที่พึงหรือทางออกให้กับผู้ป่วยทางใจ ทั้งหลาย และทราบได้ที่ความรักยังคงเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการให้หายไปอย่างไรสติยังคง อาศัยให้บริการทำเสน่ห์ก็จะยังคงเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้อย่างงามให้กับผู้ปฏิบัติการทำพิธีทางไสยศาสตร์ซึ่งแทรกตัวอยู่ในทุกช่องทางของสังคม